

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при МОН УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ при ХОВА
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
РАДА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХНПУ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
КАРДІФФСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕТРОПОЛІТАН (Велика Британія)
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ (Грузія)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ В СЛУПСЬКУ (Республіка
Польща)
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АДАМА МІЦКЕВИЧА В
ПОЗНАНІ (Республіка Польща)

НАУКА ТА ОСВІТА В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Матеріали

IV Міжнародної науково-практичної
конференції для студентів, аспірантів, докторантів,
молодих учених

18 травня 2023 року

Харків 2023

УДК 001.891:37
НЗ4

Головний редактор:

Бойчук Ю. Д. – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Редакційна колегія:

Бережна С. В. – доктор філософських наук, професор, проректор з наукової, інноваційної та міжнародної діяльності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Башкір О. І. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, голова ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Боярська-Хоменко А. В. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри освітології та інноваційної педагогіки, заступник голови ради молодих учених Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Коробкіна О. Г. – директор наукової бібліотеки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Скидан Я. А. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія, заступник голови ради молодих учених ХНПУ імені Г. С. Сковороди;

Матей Ю. Ф. – здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти соціологічного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна;

Чихаріна К. І. – здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки, викладачка кафедри східних мов ХНПУ імені Г. С. Сковороди

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 5 від 17 травня 2023 року)*

Наука та освіта в дослідженнях молодих учених [Електронне видання] : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених, Харків, 18 трав. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 244 с.

У збірнику відображено тези IV Міжнародної науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених», що проходила на базі Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди з нагоди Дня науки. Він містить результати теоретичних та емпіричних досліджень молодих учених України в умовах сучасних викликів.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, докторантам, аспірантам, викладачам, магістрам і студентам закладів вищої освіти, практикам у галузі освіти.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2023

- використання успішних зарубіжних кейсів у педагогічних та методологічних стратегіях навчання;
- розширення переліку професійних компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач музичної освіти на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях;
- зростання ролі ініціативи студентської молоді під час вільного вибору дисциплін, як і більша автономія навчальних закладів;
- відповідно до вимог сьогодення, постановка нових цілей та перегляд ключових засад парадигми освітнього процесу, його модернізація;
- перероблення попередніх навчальних програм та планів, їх доповнення, осучаснення та дерусифікація;
- прагнення до зростання якості підготовки та конкурентоспроможності майбутніх фахівців музичного мистецтва;
- попри перманентні реформи, збереження континуальності здобуття означеного фаху (музична школа – коледж (ліцей) – академія (інститут, університет)) та набуття пошукуваних ступенів (молодший бакалавр – бакалавр – магістр – доктор філософії – доктор наук), відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (с. 5 розділ 2) [1].

Висновки. Отже, крізь призму освітологічного дискурсу сьогодення, констатуються нові тенденції у професійній підготовці музикантів на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях, пов'язані з євроінтеграційними процесами, а також із історичними, політичними, соціокультурними та глобалізаційними викликами сьогодення.

Список використаних джерел

1. Про вищу освіту: Закон України. *Офіційний сайт Верховної Ради України*. 2014. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ДИТИНСТВА

С.Є. Лупаренко

доктор педагогічних наук, професор

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна

Цивілізаційний підхід визначає цивілізацію як культурно-історичну систему, ознаками якої є тип культури, технічна оснащеність суспільного виробництва, роль культури, людського фактору і суспільно-політичних інститутів у розвитку соціальних процесів, та розкриває суть історичної епохи через людину, сукупність панівних у певний період уявлень про характер суспільного життя, його цінності, розглядає державу як чинник духовно-культурного розвитку соціуму, затверджує залежність типів держав від розмаїття національних культур, світогляду суспільства, його моралі [2; 3].

Цивілізаційний підхід передбачає визначальний вплив цивілізації на дитинство. Так, особливої уваги набувають фактори (культура, освіта,

свобода особистості, технічний розвиток тощо), які пов'язані з діяльністю людини (а отже, дитини) як суб'єкту історичного процесу. Дійсно, особливості цивілізації на певному історичному етапі визначають ставлення суспільства до дитинства, специфіку здійснення соціокультурного забезпечення дітей.

Так, застосування цивілізаційного підходу до дослідження проблем дитинства і дитини у ХХ столітті передбачає урахування зміни суспільно-економічних формацій (капіталізм, соціалізм), що становили індустріальну (техногенну) цивілізацію та по-різному впливали на розвиток проблеми дитинства. Із середини 1950-х рр. почався процес формування цивілізації нового типу – інформаційно-технологічної або постіндустріального суспільства. Новий тип цивілізації передбачав суттєву зміну технічної основи духовного і матеріального виробництва, визначив нові організаційні форми життя суспільства, що зумовило зміни в соціальній структурі, появу потреби в постійному підвищенні духовної культури особистості, зосередження уваги суспільства на науково-інформаційних ресурсах, рівневі соціально-політичної свідомості людей, духовно-культурних і моральності орієнтирах. Тому етап інформаційної цивілізації називають також антропогенним, орієнтованим на людину [2], потреби якої визнаються абсолютною цінністю цивілізаційного процесу. У центрі цього підходу є дитина як творча особистість. Отже, основний акцент у ставленні до дитинства переміщається із зовнішніх умов життєдіяльності дитини на її духовне життя, її особистість.

Також цивілізаційний підхід дозволяє дослідити проблеми дитинства через різні форми діяльності дитини (соціально-політичну, трудову, культурно-духовну тощо), в усьому різноманітті суспільних зв'язків [3], цінностей людства (право на життя, самовираження, саморозвиток, самореалізацію, свобода творчості) та національних елементів цивілізації (економічних, соціальних, політичних, культурних, ідеологічних, релігійних тощо) [1].

Окрім того, цивілізаційний підхід до дослідження проблеми дитинства надає можливість проаналізувати специфіку сучасної цивілізації, виявити тенденції та проблеми, що існують у суспільстві сьогодні (екологічні, демографічні проблеми, втрата духовних ідеалів, перехід до прагматичного способу існування людей тощо), розкрити їхній вплив на дітей.

Отже, цивілізаційний підхід дозволяє вивчати проблеми дитинства в контексті змін суспільно-економічних формацій і розвитку цивілізації на певному історичному етапі (що виявляється у специфічних формах діяльності дитини, національних елементах, суспільних цінностях тощо), розкриває вирішальну роль особистості в суспільному розвитку.

Список використаних джерел

1. Економічна теорія: політекономія: підручник / [В. Базилевич, В. Попов, К. Базилевич та ін.] ; за ред. В. Базилевича. Київ : Знання-Прес, 2007. 719 с.

2. Касьян В. Філософія. Відповіді на питання екзаменаційних білетів : навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 347 с.

3. Скакун О. Теорія держави і права : підручн. Харків: Консум, 2001. 656 с.

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ВАЛЬДОРФСЬКИХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ У НІМЕЧЧИНІ

Л. Ма, Ц. Чень

здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки

О.М. Іонова

доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії і методики викладання природничо-математичних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Харків, Україна

Мистецтво, зокрема музика, є виразником творчих сил особистості, засобом формування світогляду, духовності, підґрунтям для саморозвитку й самореалізації людини. З огляду на це музичне виховання в усьому світі усвідомлюється як невід'ємний складник загальної середньої та вищої освіти й освіти впродовж життя. Це висуває особливі вимоги до підвищення якості професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

У зазначеному контексті безперечний інтерес становить досвід фахової підготовки вчителів музики для вальдорфських шкіл. Це зумовлено тим, що поглиблена музична освіта в таких школах позитивно впливає на цілісний розвиток особистості: дисциплінує школярів, стимулює навчальну мотивацію, поліпшує емоційне самопочуття, сприяє концентрації уваги, розвитку інтелектуальних здібностей, формуванню творчих та морально-соціальних якостей тощо [1, с. 121].

У Німеччині підготовку вальдорфських учителів, зокрема педагогів-музикантів, координує Союз вільних вальдорфських шкіл (Bund der Freien Waldorfschulen) та здійснює декілька закладів вищої освіти, зокрема, Вільна вища школа м. Штуттгарт (Freie Hochschule Stuttgart), Інститут вальдорфської педагогіки м. Віттен-Аннен (Das Witten/Annen Institut für Waldorf-Pädagogik), Аланус Університет мистецтва та соціальних наук (Alanus Hochschule für Kunst und Gesellschaft) [2].

Найбільш авторитетним закладом у галузі вальдорфської освіти є Вільна вища школа м. Штуттгарт. Більш того, в інших антропософських закладах вищої освіти випускна атестація та отримання диплому, що надає право на викладання у вальдорфських школах, здійснюються під патронатом Вільної вищої школи м. Штуттгарт (такий статус закладу надано державою).

Аналіз змісту підготовки вчителів музики для вальдорфських шкіл у німецьких закладах вищої освіти уможливив розкриття таких основних аспектів: особливий акцент на вивченні основних положень антропософської антропології, що базується на духовно-науковому вченні Р. Штайнера; розгляд дидактичних і методичних засад викладання всіх шкільних

Невірець О.С., Іванашко О.Є. Впровадження змішаної форми навчання в умовах сучасної школи	41
Правник М.О., Ємець А.А. Новітні способи залучення молодших школярів до читання	43
Приходько С.О., Ємець А.А. Дослідження використання переказів на уроках української мови та літературного читання в сучасній початковій школі	45
Рижих М.С., Оксень А.О., Ємець А.А. Інтерактивний плакат на уроках літературного читання: перспективи та можливості	46
Рубанова С.Я. Особливості освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти в умовах воєнного стану	48
Савін В.В., Блохіна І.О. Використання технологій доповненої та віртуальної реальності в умовах дистанційного навчання	49
Сидоренко Н.В., Башкір О.І. Критичне мислення як критерій успішності під час дистанційного навчання	51
Стаханова Є.О., Ємець А.А. Дистанційне навчання – не вирок: як зробити онлайн-уроки цікавими	53
Shramko D., Dragan O. Distance education in Ukraine: weaknesses and strengths	54
Секція 2. Освітологічні дискурси в підготовці майбутніх фахівців	56
Бочарова А.П., Штефан Л.А. Підготовка фахівців в університетах Великої Британії: мета та цінності	56
Вані Л., Васильєва О.В. Мовна адоптація іноземних здобувачів засобами українського вокального репертуару	57
Веньбо К., Іонова О.М. Організація підготовки дизайнерів інтер'єрів в університетах КНР	59
Вітковська І.В., Дуб Н.Є. Підготовка сестер/братів медичних до роботи у психіатричних і неврологічних стаціонарах: сучасні підходи та інноваційні методи	60
Вітчінкіна К.О., Іонова О.М. Стан проблеми формування творчої активності майбутніх фахівців із графічного дизайну у ЗВО КНР	62
Григор'єва О.О., Жуков В.П. Організація самостійної роботи майбутніх учителів музичного мистецтва у класі гри на бандурі	65
Hromko Y.A., Kalnytska V.B. The Necessity of Studying English for Specific Purposes for Comprehensive Training at Simulation Centers for Medical Students	67
Дисик Ю.В., Кондратюк С.М. Лідерські якості особистості	68
Женьлун Х., Соколова А.В. Дидактичні засоби розвитку емоційного інтелекту майбутніх фахівців економічної галузі на занятті з іноземної мови	70
Жуковська Т.Д., Сиско Н.М. Шлюбна взаємодія у сім'ях	71
Золотарьова С.А., Штефан Л.А. Система оцінювання якості діяльності викладача вищої школи США	72
Клімович О.В., Сиско Н.М. Роль мотивації у розвитку особистості	73
Котик К.С., Кондратюк С.М. Страх у житті дитини	74
Кунь Л., Лупаренко С.Є. Організація патріотичного виховання молоді в Китайській Народній Республіці	76
Лалчук У.В., Мельничук С.Л. Прояв агресивної поведінки у підлітків	77
Ластовецька-Соланська З.М. Підготовка фахівців з музичного мистецтва в сьогоденні у контексті освітологічного дискурсу	79
Лупаренко С.Є. Цивілізаційний підхід до дослідження проблем дитинства	80
Ма Л., Чень Ц., Іонова О.М. Особливості підготовки вальдорфських учителів музики у Німеччині	81